

Vlaamse overheid
Vlaams Energieagentschap
Hoofdbestuur Brussel
Koning Albert II-laan 20 bus 17, 1000 Brussel
<http://www.energiesparen.be>

versie : Mei 2018

Verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen

*

**Aanslagjaar 2019
(investerings in 2018)**

Informatie :

Tel : 02/553.46.00

Fax : 02/553.46.01

contact : <http://www.energiesparen.be/info>

website : <http://www.energiesparen.be>

Inhoudstafel

Investeringsaftrek - Algemeen	3
Begunstigden.....	3
Uitsluitingen binnen de investeringsaftrek.....	3
Contactadressen voor Vlaanderen.....	4
Hoogte van de investeringsaftrek.....	5
Bijzonder bepalingen – gespreide aftrek.....	6
Samenvatting – Tabel aanslagjaar 2019.....	6
Bijkomende inlichtingen van fiscale of administratieve aard (tevens adres voor federaal aan te vragen attesten).....	7
Coördinaten van de gewestelijke overheden :	7
Aanvraagprocedure tot het bekomen van een attest voor de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen.....	8
In aanmerking komende investeringen.....	9
Belangrijke aandachtspunten (per categorie).....	10
Bijlage I : LIJST ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN.....	1
GROEP 1 : BEPERKING VAN DE ENERGIEVERLIEZEN	2
Categorie 1 : beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen.....	2
Categorie 2 : beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten ,leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken.....	2
Categorie 3 : beperking van het energieverlies in bestaande ovens.....	2
Categorie 4 : beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen.....	3
GROEP 2 : TERUGWINNEN VAN ENERGIE	3
Categorie 5 : terugwinnen van afvalwarmte.....	3
Categorie 6 : aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluida onder druk gebracht voor transport.....	3
GROEP 3 : VERBETERING VAN HET ENERGETISCH RENDEMENT	4
Categorie 7 : Warmte-kracht-koppelingsapparatuur.....	4
Categorie 8 : verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur.....	5
Categorie 9 : industriële productieprocessen.....	5
GROEP 4 : ENERGETISCHE VALORISATIE VAN BIOMASSA EN AFVALSTOFFEN	5
Categorie 10 : productie en gebruik van energie door chemische, thermo-chemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen.....	5
GROEP 5 : GEBRUIK VAN HERNIEUWBARE ENERGIEËN	6
Categorie 11 : energieproductie op basis van hernieuwbare energieën.....	6
GROEP 6 : VERVOER	6
Categorie 12 : vervoer via spoor- of waterweg.....	6
Bijlage II : PRAKTISCHE RICHTLIJNEN VOOR DE AANVRAAG	1
1. Het elektronisch dossier.....	1
2. Opsturen documenten (binnen de maand na de elektronische indiening).....	2

**Verhoogde investeringsaftrek voor
energiebesparende investeringen
(artikel 69 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992 - W.I.B. 1992)**

Investeringsaftrek - Algemeen¹

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden "een investeringsaftrek" bekomen.

De "investeringsaftrek" wordt gedefinieerd als zijnde een vrijstelling van de winst en baten van de onderneming, gelijk aan een deel (percentage) van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de materiële vaste activa die in **nieuwe staat verkregen zijn of tot stand gebracht**, en van de nieuwe immateriële vaste activa, indien die vaste activa in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige worden gebruikt.

De investeringsaftrek komt in mindering van de winst of baten van het belastbare tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht.

Begunstigden.

De fiscale investeringsaftrek is geldig voor :

- belastingplichtigen onderworpen aan de personenbelasting : dat zijn de natuurlijke personen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit ;
- belastingplichtigen onderworpen aan de vennootschapsbelasting of aan de belasting der niet-verblijfhouders ;
- de beoefenaars van vrije beroepen, ambten, posten en andere winstgevende bezigheden.

Uitsluitingen binnen de investeringsaftrek².

De fiscale investeringsaftrek is niet van toepassing op :

- 1° vaste activa die niet uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt;
- 2° vaste activa die zijn verkregen of tot stand gebracht met het doel het recht van gebruik ervan bij leasingcontract of bij overeenkomst van erfpacht of opstal, of enig gelijkaardig onroerend recht aan een derde over te dragen, ingeval die vaste activa kunnen worden afgeschreven door de onderneming die het recht heeft verkregen;
- 3° vaste activa indien het recht van gebruik ervan anders dan op de wijze als vermeld sub 2° is overgedragen aan een andere belastingplichtige, tenzij de overdracht gebeurt aan een natuurlijke persoon of aan een vennootschap, die zelf aan de voorwaarden, criteria en grenzen voor de toepassing van de investeringsaftrek tegen eenzelfde of een hoger percentage voldoet, die de vaste activa in

---

¹ toepassing van de artikelen 68 t.e.m. 77 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992

² overeenkomstig art. 75 WIB 1992

België gebruikt voor het behalen van winst of baten en die het recht van gebruik daarvan geheel noch gedeeltelijk aan een derde overdraagt³;

4° vaste activa die niet afschrijfbaar zijn en vaste activa waarvan de afschrijving over minder dan 3 belastbare tijdperken is gespreid;

5° personenauto's en auto's voor dubbel gebruik zoals deze omschreven zijn in de reglementering inzake inschrijving van motorvoertuigen, met inbegrip van de lichte vrachtauto's bedoeld in artikel 4, § 3, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, daaronder niet begrepen:

- a) voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
- b) voertuigen die in erkende autorijsscholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;

6° bij de aankooprijks komende kosten⁴ en onrechtstreekse productiekosten wanneer die kosten niet samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben worden afgeschreven.

Contactadressen voor Vlaanderen

Meer info over de verhoogde investeringsaftrek is te bekomen bij volgende contactpunten :

- Voor algemene, fiscale en administratieve inlichtingen :

Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
North Galaxy
Koning Albert II-laan 33 bus 25, 1030 Brussel
Infolijn : 02 57 257 57
e-mail : info.tax@minfin.fed.be

- Voor inlichtingen over de aanvaardbare energiebesparende investeringen :

Vlaams Energieagentschap
Koning Albert II-laan 20 – bus 17, 1000 Brussel
tel.: 02 553 46 00 , fax: 02 553 46 01
e-mail: investeringsaftrek@vea.be
website: <http://www.energiesparen.be/verhoogdeinvesteringsaftrek/aanvraag>

---

³ art. 75, 3°, is van toepassing vanaf het aanslagjaar 2013, in zover de vaste activa vanaf 01.01.2012 zijn verkregen of tot stand gebracht (art. 42 en art. 59, 9e lid, W 13.12.2012 - BS 20.12.2012) [Elke wijziging die vanaf 28 november 2011 aan de afsluitingsdatum van de jaarrekening wordt aangebracht, is zonder uitwerking op de toepassing van artikel 42 (art. 59, 11e lid)]

⁴ zoals bijvoorbeeld : verzekeringskosten, transportkosten, interesten, ... (art. 68/31 WIB 1992)

Hoogte van de investeringsaftrek.

Eenmalige aftrek

Voor investeringen gedaan tijdens het belastbaar tijdperk dat aan het aanslagjaar 2019 verbonden is, gelden de volgende percentages.

A.Natuurlijke personen

1. digitale investeringen (*), octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen en rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen:
  - verkregen of tot stand gebracht tot 31.12.2017: ..... 13,5 %
  - verkregen of tot stand gebracht tussen 01.01.2018 en 31.12.2019 (**): ..... 20 %
2. investeringen in beveiliging: ..... 20,5 %
3. andere investeringen :
  - verkregen of tot stand gebracht tot 31.12.2017: ..... 8 %
  - verkregen of tot stand gebracht tussen 01.01.2018 en 31.12.2019: ..... 20 %

B. Vennootschappen

B1. Alle vennootschappen

1. octrooien (***), milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling (***), energiebesparende investeringen en rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen: ..... 13,5 %
2. investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten:..... 3 %

B2. Vennootschappen bedoeld in art. 15, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen

1. digitale investeringen: ..... 13,5 %
2. investeringen in beveiliging: ..... 20,5 %
3. andere dan de in B1 en B2, 1° en 2° en B3 vermelde investeringen (****):
  - verkregen of tot stand gebracht tot 31.12.2017:..... 8 %
  - verkregen of tot stand gebracht tussen 01.01.2018 en 31.12.2019: ..... 20 %

B3. Vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen

1. investeringen in zeeschepen: ..... 30 %

Bijzonder bepalingen – gespreide aftrek.

Natuurlijke personen die op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden aan aanslagjaar 2019 minder dan 20 werknemers tewerkstellen, kunnen, als zij dat willen, de investeringsaftrek voor de in dat belastbaar tijdperk verkregen of tot stand gebrachte activa, spreiden over de afschrijvingsperiode van die activa. In dat geval wordt de aftrek voor die activa eenvormig bepaald op 10,5 % van de afschrijvingen die voor elk belastbaar tijdperk van die periode worden aangenomen.

In afwijking van het vorige lid en ongeacht het aantal tewerkgestelde werknemers, bedraagt de gespreide aftrek 20,5 % van de afschrijvingen op *milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling* die tijdens het belastbaar tijdperk bedoeld in het vorige lid, zowel door natuurlijke personen als door vennootschappen (***) zijn verkregen of tot stand gebracht.

(*) Alleen van toepassing voor natuurlijke personen die voor aanslagjaar 2019 op overeenkomstige wijze beantwoorden aan de criteria van artikel 15, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen.

(**) Het in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, WIB 92 bedoelde verhoogde percentage is niet van toepassing als het in artikel 69, § 1, eerste lid, 1°, of in artikel 201, § 1, eerste lid, 1°, WIB 92 vermelde basispercentage gunstiger is (Kamer, Doc. 54/2864-001, blz. 36).

(***) De vennootschappen die onherroepelijk hebben geopteerd voor het in artikel 289*quater*, WIB 92 vermelde belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling kunnen, vanaf het aanslagjaar waarin zij die keuze hebben gemaakt, niet meer genieten van de investeringsaftrek voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

(****) Alleen van toepassing als de vennootschap onherroepelijk heeft verzaakt aan de in de artikelen 205*bis* tot 205*novies*, WIB 92 bedoelde aftrek voor risicokapitaal.

(*****) De toepassing van het tarief van 20 % brengt de beperkingen bedoeld in artikel 201, § 1, derde lid (verzaking aan de aftrek voor risicokapitaal) en vijfde lid (overdracht beperkt tot het volgend belastbaar tijdperk) WIB 92 mee.

Samenvatting – Tabel aanslagjaar 2019.

Voor de investeringen gedaan tijdens het belastbare tijdperk dat aan aanslagjaar 2018 verbonden is, zijn de toe te passen tarieven dus de volgende :

	Natuurlijke personen	Vennootschappen	Aan te vragen ⁵
Energiebesparende investeringen	13,5% 20% (**)	13,5%	GEW
Octrooien - Inv. rookafzuiging en verluchting in horeca	13,5% 20% (**)	13,5%	FED
Milieu-investeringen in O&O	13,5% 20% (**)	13,5%	GEW
Hergebruik van verpakkingen	-	3%	FED
Beveiliging	20,5%	20,5%	
Andere investeringen tot 31/12/17	8%	8%	FED
Andere investeringen ts 1/1/18 en 31/12/19	20%	20%	
Gespreide aftrek milieuvriendelijk investeringen	20,5%	20,5%	FED
Gespreide aftrek	10,5%	-	FED

⁵ Plaats waar de attesten moeten aangevraagd worden : FED = Federale Overheidsdienst Financiën; GEW = Gewestelijke overheid (voor adressen : zie verder in de tekst)

Bijkomende inlichtingen van fiscale of administratieve aard (tevens adres voor federaal aan te vragen attesten).

Federale Overheidsdienst Financiën
Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
North Galaxy
Koning Albert II-laan 33 bus 25
1030 Brussel
Infolijn : 02 57 257 57
e-mail : info.tax@minfin.fed.be

Coördinaten van de gewestelijke overheden :

Om de verhoogde aftrek voor energiebesparende investeringen of voor milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling te bekomen moet een attest worden voorgelegd dat afgeleverd wordt door de regionale overheid (Gewest) **waar de investering gebeurt**.
De attesten kunnen worden aangevraagd op de onderstaande adressen :

Energiebesparende investeringen :

Vlaamse Overheid :
Vlaams Energieagentschap
Koning Albert II-laan 20 – bus 17, 1000 Brussel
tel.: 02 553 46 00 , fax: 02 553 46 01
e-mail: investeringsaftrek@vea.be
website: <http://www.energiesparen.be/verhoogdeinvesteringaftrek/aanvraag>

Brussels Hoofdstedelijk Gewest :
Brussels Instituut voor Milieubeheer - Afdeling Energie
Gulledelle 100, 1200 Brussel
Tel: 02 563 43 17 & 02 563 43 54
fax: 02 563 43 26
website : <http://www.leefmilieubrussel.be>

Waals Gewest :
Direction générale opérationnelle Aménagement du territoire, Logement, Patrimoine et Energie
Département de l'Énergie et du Bâtiment durable
Chaussée de Liège 140-142, 5100 Jambes
Tel: 081 48 63 35
Fax: 081 48 63 04
website: <http://energie.wallonie.be>

Milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling :

Vlaamse Overheid :
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-integratie en -subsidierungen
Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel
Tel: 02 553 03 11
Fax: 02 553 80 55
e-mail : milieu-integratie@lne.vlaanderen.be
website : <http://www.lne.be/themas/subsidies/bedrijven/bedrijven>

Brussels Hoofdstedelijk Gewest :
Brussels Instituut voor Milieubeheer,
Gulledelle 100, 1200 Brussel
Tel: 02 775 75 22
Fax: 02 775 76 21
website: <http://www.leefmilieubrussel.be>

Waals Gewest:
Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement
Chaussée de Louvain 14, 5000 NAMUR
Tel.: 081 64 96 87
Fax: 081 64 95 33
website : <http://environnement.wallonie.be>

Aanvraagprocedure tot het bekomen van een attest voor de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen⁶.

Om de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen (of voor milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling) te bekomen moet een attest worden voorgelegd dat wordt afgeleverd door de regionale overheid (Gewest) waar de investering gebeurt.

Het attest dient door de belastingplichtige te worden aangevraagd, **op straffe van verval** binnen de 3 maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Wanneer de investering verschillende belastbare tijdperken dekt, wordt het laatste belastbaar tijdperk beschouwd als dat van de aanschaffing of totstandbrenging voor de berekening van de termijn van 3 maanden.

Voor investeringen in Vlaanderen⁷ dienen de aanvragen via een webapplicatie online te worden aangevraagd op :

www.energiesparen.be/verhoogdeinvesteringsaftrek/aanvraag

Vlaamse Overheid
Vlaams Energieagentschap
Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20, bus 17, 1000 Brussel
tel.: (02)553 46 00 , fax: (02)553 46 01
contact: investeringsaftrek@vea.be

De investeringen die in aanmerking komen voor een verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten kunnen worden gerangschikt onder één der 12 categorieën van Bijlage I.

Wanneer de belastingplichtige meerdere investeringen heeft uitgevoerd die onder verschillende in de Bijlage I vermelde categorieën vallen, moet hij per categorie een aanvraag indienen.

Als de investering kan gerangschikt worden onder één der categorieën van Bijlage I, wordt het attest ter beslissing voorgelegd aan de Vlaamse minister die de energie onder zijn bevoegdheid heeft. Na de beslissing wordt het attest aan de belastingplichtige toegezonden.

De belastingplichtige moet op zijn beurt het attest, ofwel indienen samen met de belastingsaangifte voor de periode waarin de investeringen zijn gedaan, ofwel, indien dit niet meer mogelijk is, bezorgen aan de Administratie der Directe Belastingen binnen de 30 dagen vanaf de dag waarop het attest is afgeleverd.

---

⁶ toepassing van de artikelen 47 t.e.m. 49 van het KB van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992

⁷ De investeringsplaats bepaalt bij welk gewest de aanvraag moet ingediend worden

Indien de belastingplichtige bij de ondertekening van zijn belastingaangifte niet in staat is het gewenste attest bij te voegen, kan de belastingcontroleur, in afwachting van een beslissing van de Vlaamse minister, toch een aftrek toekennen door voorlopig rekening te houden met het vooropgestelde bedrag. Wanneer de eindbeslissing niet overeenstemt met de verwachtingen van de onderneming volgt er een rectificatie van de oorspronkelijke belasting.

Belangrijke opmerking betreffende de attestaanvragen : artikel 49 van het KB van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B.), geeft aan de Vlaamse minister, die de energie onder zijn bevoegdheid heeft, slechts een beperkte rol in het kader van de globale aanvraagprocedure voor de in artikel 69 van het W.I.B. voorziene investeringsaftrek. Deze rol beperkt zich tot het nagaan van de echtheid van de uitgevoerde investeringen en tot het nagaan van de overeenkomst met de in Bijlage I vermelde categorieën. Het feit dat de Vlaamse minister het attest aflevert is geen waarborg dat de fiscale aftrek werkelijk zal worden toegekend. De aanvraag voor investeringsaftrek moet immers worden ingediend bij het ministerie van Financiën dat op zijn beurt zal vaststellen of de eigenlijke fiscale voorwaarden zoals voorzien in het W.I.B., werden nageleefd.

Ten einde de echtheid van de investeringen en de overeenkomst met de categorieën vast te stellen, is het noodzakelijk dat de aanvraag vergezeld is van alle vereiste bewijsdocumenten en alle elementen die het mogelijk moeten maken het juiste bedrag en de waarde van de investeringen te bepalen. Het is immers op basis van de facturen (bedragen exclusief BTW) dat het bedrag op het attest wordt opge maakt.

In het geval van een investering die door de onderneming zelf wordt uitgevoerd moet een werkplan worden bijgevoegd met daarop het aantal werkuren en de kwalificatie van de tewerkgestelde personen binnen de onderneming.

Naast deze boekhoudkundige documenten dient de aanvraag vergezeld te zijn van een gedetailleerde technische beschrijving van de investeringen, met de nadruk op de energiebesparende aspecten.

De energiebesparing (zowel absoluut als relatief) of de verbetering van het energetisch rendement dient expliciet vermeld en geargumenteed te worden.

Bij de aanvraag dient dus in ieder geval te worden gevoegd :

- een gedetailleerde technische beschrijving van de investeringen, met de nadruk op de energiebesparende aspecten ;
- een gemotiveerde raming van de totale jaarlijkse energiebesparingen (per energiedrager) die met de investeringen worden gerealiseerd ;
- een globale overzichtlijst van de ingediende facturen ;
- de afschriften van de gedetailleerde facturen (voor éénsluitend verklaard door de aanvrager) ;
- (eventueel) uittreksels uit de boekhouding voor wat betreft eigen loonkosten.

De behandeling van de dossiers en de aflevering van de attesten worden dikwijls vertraagd door het ontbreken of de onvolledigheid van de inlichtingen met betrekking tot bovenvermelde elementen.

Zoals hierboven reeds vermeld dient het attest te worden aangevraagd binnen de 3 maanden na het afsluiten van het boekjaar waarin de investeringen zijn gebeurd. Ieder jaar stelt de administratie vast dat de meeste bedrijven wachten tot het allerlaatste moment met het indienen van hun aanvraag. Als gevolg van de enorme binnenkomst van het aantal dossiers gedurende deze periode (meestal eind maart) is een snelle afhandeling van sommige dossiers niet meer gewaarborgd. De aanvragen worden immers afgehandeld in volgorde van ontvangst. Dien daarom uw aanvraag in van zodra uw dossier volledig is. De beslissing van de minister en een mogelijke aflevering van het attest volgt in ieder geval binnen een termijn van 6 maanden (mits het dossier alle nodige documenten en inlichtingen bevat).

In aanmerking komende investeringen.

De investeringen die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek dienen gericht te zijn naar een rationeler gebruik van energie in de industrie, en in het bijzonder naar een verbetering van industriële processen louter uit energetische overwegingen.

Bovendien moeten de investeringen kunnen gerangschikt worden onder één der 12 categorieën van Bijlage I.

De categorieën zijn verdeeld in 6 groepen welke het hoofddoel aangeven dat moet nagestreefd worden. Dit zijn :

- Groep 1 : beperking van de energieverliezen
- Groep 2 : terugwinnen van energie
- Groep 3 : verbetering van het energetisch rendement
- Groep 4 : energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen
- Groep 5 : gebruik van hernieuwbare energieën
- Groep 6 : vervoer via spoor- of waterweg

Onder elke categorie staat een (limitatieve) opsomming van de diverse investeringen en de middelen die mogen aangewend worden om het doel te bereiken.

De lijst met investeringen in Bijlage I is in principe een limitatieve lijst. Met andere woorden : investeringen die niet vermeld staan of niet gerangschikt kunnen worden onder één der categorieën, komen niet in aanmerking (uitzondering : categorie 9b - zie later).

Bovendien bevatten de meeste categorieën een aantal beperkingen.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, en 9a enkel van toepassing op **bestaande of in gebruik zijnde** gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen, enz...

Onder "bestaande" gebouwen of broeikassen wordt verstaan : de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden.

Onder "bestaande" of "in gebruik zijnde" apparatuur, processen, systemen, enz... wordt verstaan : de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Voor sommige categorieën worden de investeringen slechts gedeeltelijk aanvaard, in verhouding tot de bekomen verhoging van het energetisch rendement.
De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen komen eveneens niet in aanmerking.

Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn weliswaar van toepassing op nieuwe installaties, doch het betreft hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.
Zo worden gronden (en bijhorende investeringen zoals het bouwrijp maken van terreinen, oriënterend bodemonderzoek, bodemsanering, ...) en werken van bouwkundige aard (zoals gebouwen, wegen, funderingen, ...) niet aanvaard, voor zover ze niet expliciet vermeld zijn in de in aanmerking komende investeringen van de categorieën (zie bijlage) .

Maar : bij de aankooprijks komende kosten en onrechtstreekse productiekosten komen wel in aanmerking voor de investeringsaftrek indien ze op dezelfde wijze worden afgeschreven als de vaste activa waarop ze betrekking hebben en voor zover die activa zelf recht geven op de investeringsaftrek.

Dikwijls houdt de aanvrager geen rekening met al deze beperkingen. Meestal is dat dan ook de oorzaak van een negatieve beslissing in een attestaanvraag.

Belangrijke aandachtspunten (per categorie).

Belangrijke aandachtspunten en redenen die kunnen leiden tot een negatieve beslissing :

Categorie 1 :   beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen.

De categorie is van toepassing op **bestaande** gebouwen en **bestaande** broeikassen. Een afschrift van de bouwvergunning is daarom vereist.

De aftrek kan alleen worden toegepast op de aanschaffingskosten en de plaatsingskosten van het isolatiemateriaal (eventueel voorzien van de nodige bescherming, zoals bijv. een damp scherm) of het raam. Andere eventuele renovatiekosten, arbeidskosten voor afbraak, transport en afwerking komen niet in aanmerking.

De warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) van de wand dient kleiner dan of gelijk te zijn aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, waarbij gebruik wordt gemaakt van materialen die beschikken over een ATG -Technische Goedkeuring met certificaat volgens BUTgb of een CE-markering.

In het aanvraagdossier dienen daarom expliciet de volgende elementen aanwezig te zijn : het soort isolatiemateriaal, de fabrikant (eventueel merknaam), de lambda-waarde (λ_D) en de aangebrachte dikte.

Categorie 2 :   beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbanden af te dekken.

De categorie is van toepassing op **in gebruik zijnde** apparaten, leidingen, enz...

De aftrek kan alleen worden toegepast op de aanschaffingskosten en de plaatsingskosten van het isolatiemateriaal (eventueel voorzien van de nodige bescherming). Andere eventuele renovatiekosten, arbeidskosten voor afbraak, transport en afwerking komen niet in aanmerking.

De gebruikte isolatiematerialen bezitten een lambda-waarde (λ_D) die gelijk is aan of kleiner is dan 0,05 Watt per meter en per graad Kelvin, en beschikken over een ATG -Technische Goedkeuring met certificaat volgens BUTgb of een CE-markering.

De investeringen komen slechts gedeeltelijk in aanmerking, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering. De vermindering van het warmteverlies dient middels een geargumenteerde berekening vermeld te worden in het aanvraagdossier.

Categorie 3 :   beperking van het energieverlies in bestaande ovens.

De categorie is van toepassing op **bestaande ovens**.

Het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding komt slechts gedeeltelijk in aanmerking, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies. De vermindering van het warmteverlies dient middels een geargumenteerde berekening vermeld te worden in het aanvraagdossier.

Categorie 4 :   beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen.

De categorie is van toepassing op **bestaande** gebouwen. Een afschrift van de bouwvergunning is in het aanvraagdossier vereist.

Categorie 5 :   terugwinnen van afvalwarmte.

De categorie is van toepassing op het plaatsen van warmterecuperatietoestellen of opvangapparatuur in een **bestaand systeem**, waarbij de warmte momenteel verloren gaat of niet wordt gebruikt.

Categorie 6 :   aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluida onder druk gebracht voor transport.

De categorie is van toepassing op het plaatsen van de nodige apparatuur voor het aanwenden van de expansie-energie in een **bestaande installatie of bestaand systeem**.

Categorie 7 : Warmte-kracht-koppelingsapparatuur.

De categorie is van toepassing op de plaatsing van nieuwe WKK-installaties. De voorwaarden met betrekking tot de rendementen van kracht en warmte garanderen dat de geproduceerde warmte voldoende wordt aangewend.

De in aanmerking komende investeringen betreffen voornamelijk apparatuur. Alle andere investeringen die niet vermeld staan als in aanmerking komende investeringen worden niet aanvaard.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7

Categorie 8 : verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur.

De categorie is van toepassing op het verbeteren van het energetisch rendement van verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur in **een bestaande installatie of bestaand systeem**.

Categorie 8a slaat op het plaatsen van meet- en regelapparatuur op bestaande installaties, uit energetische overwegingen.

Het vervangen van bestaande apparatuur (categorie 8b) komt **slechts gedeeltelijk** in aanmerking, in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement. In het aanvraagdossier dient de verhoging expliciet vermeld en geargumenteed te worden.

Het gedeelte van de in deze categorie 8 beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9 : industriële productieprocessen.

Categorie 9a slaat op het plaatsen van meet- en regelapparatuur op bestaande installaties, **enkel en alleen** uit energetische overwegingen.

Categorie 9b is van toepassing op zowel de aanpassing van bestaande installaties als op nieuwe installaties ter vervanging van een bestaand procédé (van minstens 3 jaar oud). In die zin dient het woord "**bestaand**" gelezen te worden bij de beschrijving van categorie 9b in de bijlage.

Voor bestaande installaties dienen de investeringen vooral gericht te zijn op een structurele aanpassing van het productieproces en moeten ze leiden tot een vermindering van het energieverbruik.

De investeringen kunnen slechts gunstig beoordeeld worden mits een geargumenteerde berekening van de jaarlijkse energiebesparing (zowel de absolute als de relatieve besparing).

Categorie 10 : productie en gebruik van energie door chemische, thermo-chemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen.

De categorie is van toepassing op de plaatsing van nieuwe installaties voor de verwerking van biomassa en afvalstoffen.

De investeringen dienen in eerste instantie gericht te zijn naar de energetische valorisatie. Waterzuiveringsinstallaties komen dus niet in aanmerking, met uitzondering van de investeringen voor het aanwenden van eventuele ontstane gassen.

Productietoestellen en -apparatuur die de teruggewonnen energie gebruiken zijn eveneens niet inbegrepen.

Categorie 11: energieproductie op basis van hernieuwbare energieën.

Komen in aanmerking voor deze categorie, de investeringen in nieuwe apparatuur voor :

- de thermische omzetting van zonne-energie (zonneboilers voor de productie van warm water voor verwarming, sanitaire en/of procesdoeleinden of van warme lucht voor verwarmings- en/of procesdoeleinden) ;
- de fotovoltaïsche omzetting van zonne-energie voor de rechtstreekse productie van elektriciteit ;
- het aanwenden van windenergie ;
- het aanwenden van hydraulische energie ;
- het aanwenden van geothermische energie ;
- koude-warmte-opslag.

Categorie 12: vervoer via spoor- of waterweg.

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen.

De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Bijlage I : LIJST ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN

VERHOOGDE INVESTERINGSAFTREK VOOR ENERGIEBESPARENDE INVESTERINGEN.

Lijst van activa die dienen voor een rationeler energieverbruik, voor de verbetering van de industriële processen uit energetische overwegingen en voor de terugwinning van energie in de industrie.

Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen :

- "bestaande" gebouwen of broeikassen : de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de in categorie 1 of 4 vermelde investeringen zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden;
- "bestaande" of "in gebruik zijnde" apparatuur, processen, systemen, enz : de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de in de categorie 2, 3, 5, 6, 8 of 9 vermelde investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen zullen niet in aanmerking worden genomen.

GROEP 1 : BEPERKING VAN DE ENERGIEVERLIEZEN

Categorie 1 : beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen.

Voor zover ze niet door een wettelijke bepaling zijn opgelegd en mits materialen worden gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen de volgende investeringen in aanmerking :

- a) isoleren van buitenmuren, buitendeuren en -poorten, van schuine of platte daken, van vloeren en muren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en een niet-verwarmd vertrek of van vloeren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en de buitenlucht zodanig dat de warmtedoorgangcoëfficiënt (k-waarde) van de wand kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanbrengen van de nodige bescherming of van een bekleding om het isolatiemateriaal tegen het binnendringen van stof, lucht of waterdamp te beschermen, materiaal en loonkosten voor afwerking en versiering niet inbegrepen ;
- b) vervangen van enkel vensterglas door dubbel of driedubbel vensterglas waarvan de warmtedoorgangcoëfficiënt (k-waarde) kleiner is dan of gelijk is aan 3,2 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanpassen van de ramen of het vervangen ervan door houten of kunststoframen of door metalen ramen met thermische onderbreking ;
- c) plaatsen van wegneembare schermen in broeikassen die een scheiding vormen tussen kweekruimte en dak.

Categorie 2 : beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten ,leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken.

Investeringen waarbij isolatiemateriaal is gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt, volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen in aanmerking in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering.

Categorie 3 : beperking van het energieverlies in bestaande ovens.

Enkel de volgende investeringen komen in aanmerking :

- a) het bijkomend isoleren van de ovens ;
- b) het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding van de ovens, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies.

Categorie 4 :   beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen.

De volgende investeringen komen in aanmerking :

- a) aanbrengen van tochtsluizen, tochtgordijnen of automatisch sluitende deuren en poorten tussen de binnen- en buitenkant van het verwarmd gebouw of tussen een verwarmd en een niet-verwarmd gedeelte van het gebouw;
- b) aanbrengen van automatisch sluitende deuren tussen koel- of diepvrieskamers en de rest van het gebouw.

GROEP 2 : TERUGWINNEN VAN ENERGIE

Categorie 5 :   terugwinnen van afvalwarmte.

De volgende investeringen, met uitzondering van het materieel en de uitrustingen die bestemd zijn voor warmte-kracht-koppeling, komen in aanmerking wanneer zij het in een bestaand systeem mogelijk maken afvalwarmte op te vangen :

- a) plaatsen van recuperatietoestellen op thermische afvalstromen of uitstoten ;
- b) plaatsen van warmteopvangapparatuur nodig om afvalwarmte terug te winnen, productietoestellen die de teruggewonnen warmte gebruiken niet inbegrepen ;
- c) plaatsen van geïsoleerde leidingen en circulatiepompen voor het transport van de teruggewonnen warmte ;
- d) plaatsen van geïsoleerde opslagvaten die uitsluitend dienen voor het tijdelijk opslaan van de teruggewonnen warmte ;
- e) plaatsen van apparatuur voor het opvangen en naverdampen van stoomcondensaat, evenals de installatie van spuikransen voor de aflaat van condensaat ;
- f) plaatsen van warmtepompen ;
- g) verlenging van continu-ovens voor een verdere recuperatie van de in de rookgassen aanwezige warmte, bij gelijkblijvende productiecapaciteit.

Categorie 6 :   aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluida onder druk gebracht voor transport.

In aanmerking komen, de investeringen om bestaande installaties en systemen voor het aanwenden van die expansie-energie aan te passen door het plaatsen van :

- a) tegendrukturbines ;
- b) expansieturbines ;
- c) generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin de opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie.

GROEP 3 : VERBETERING VAN HET ENERGETISCH RENDEMENT

Categorie 7 : Warmte-kracht-koppelingsapparatuur.

De volgende investeringen komen in aanmerking, mits de gemiddelde rendementen van kracht N_k en warmte N_w , gelijktijdig voldoen aan :

$$N_k + \frac{2}{3} N_w \geq 50 \% \text{ en } \frac{N_k}{N_k + N_w} \geq 25 \% \text{ en } \frac{N_w}{N_k + N_w} \geq 25 \%$$

a) N_k is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis geproduceerde mechanische of elektrische energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.

N_w is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis gebruikte warmte-energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.

- a) installatie van krachtwerktuigen (gasturbines, diesel- en gasmotoren evenals stoomketels gecombineerd met tegendrukstoomturbines of aftapcondensatieturbines) waarin thermische energie wordt omgezet in mechanische energie ;
- b) installatie van generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie ;
- c) installatie van warmtewisselaars of recuperatieketels (met inbegrip van branders voor verhoging van de stoomproductie) die met uitlaatgassen werken ;
- d) installatie van warmtewisselaars voor het terugwinnen van de warmte van krachtwerktuigen ;
- e) investeringen voor :
  - het opslaan van brandstof binnen de inrichting ;
  - het transport van brandstoffen, verbrandingslucht, uitlaatgassen, koelwater, koellucht of ketelvoedingswater binnen de inrichting ;
- f) installatie van :
  - geluidsisolatie ;
  - rookgasreinigingsapparatuur ;
  - apparatuur ter behandeling van ketelvoedingswater ;
  - elektrische en elektronische apparatuur voor aansluiting op het interne elektriciteitsnet.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7

Categorie 8 : verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur.

De volgende investeringen komen in aanmerking :

- a) de investeringen, uitsluitend uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur ;
- b) in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen in nieuwe verbrandings-, verwarmings-, klimatiserings- en verlichtingsapparatuur ter vervanging van bestaande apparatuur.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9 : industriële productieprocessen.

De volgende investeringen komen in aanmerking :

- a) de investeringen uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande installaties ;
- b) in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen die een wijziging van bestaande industriële processen of hun vervanging door nieuwe processen beogen.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

GROEP 4 : ENERGETISCHE VALORISATIE VAN BIOMASSA EN AFVALSTOFFEN

Categorie 10 : productie en gebruik van energie door chemische, thermo-chemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen.

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in :

- a) uitrusting uitsluitend voor het bewerken, opslaan en transporteren van de in- en uitgaande stoffen ;
- b) reactoren gebruikt voor de chemische, thermo-chemische of biochemische omzetting van de biomassa en de afvalstoffen met inbegrip van verbrandingsapparaten en aangepaste branders of vuurhaarden ;
- c) recuperatiestookketels aangesloten op verbrandingsapparaten; ketels of het verbouwen ervan en krachtwerktuigen om de verkregen brandstof te gebruiken ;
- d) warmtewisselaars ;
- e) meet-, tel- en regelapparatuur ;
- f) schoorstenen en apparatuur om rookgas en gasvormige of vloeibare effluenten te reinigen.

GROEP 5 : GEBRUIK VAN HERNIEUWBARE ENERGIEËN

Categorie 11 :   energieproductie op basis van hernieuwbare energieën.

In aanmerking komen, de nodige apparatuur voor de productie van mechanische, thermische of elektrische energie door aanwending of door omzetting van de hernieuwbare energieën.

De investeringen in de nodige apparatuur voor de energieproductie door omzetting van biomassa komen niet in aanmerking in het kader van deze categorie. Deze vallen onder categorie 10.

De investeringen in de vervanging van apparatuur voor energieproductie door aanwending of door omzetting van hernieuwbare energie vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

GROEP 6 : VERVOER

Categorie 12 :   vervoer via spoor- of waterweg.

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen.

De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Bijlage II : PRAKTISCHE RICHTLIJNEN VOOR DE AANVRAAG

Gelieve bij de indiening van een dossier rekening te houden met volgende praktische richtlijnen.

De aanvraag gebeurt in 2 fasen :

- Eerst wordt een elektronisch dossier ingediend via de website⁸;
- Vervolgens wordt de verklaring naar waarheid ondertekend en opgestuurd, samen met de facturen.

Hieronder worden de 2 stappen verder toegelicht

1. Het elektronisch dossier.

- U dient het dossier elektronisch in op onze website⁸ uiterlijk 3 maanden na afsluiten van het boekjaar waarin de investeringen zijn tot stand gebracht.
Voor projecten over meerdere jaren is het raadzaam om elk jaar een dossier in te dienen voor de facturen van het afgelopen boekjaar. Bij vervolgdossiers in de daaropvolgende jaren kunt u dan best verwijzen naar het eerste ingediend dossier.
U dient per categorie een apart dossier in te dienen, daar de beoordeling van elke categorie verschillend is. Er staat geen limiet op het aantal dossiers dat per jaar mag ingediend worden.
Indien een investering betrekking heeft op verschillende investeringsplaatsen (bijvoorbeeld : fotovoltaïsche zonnepanelen van 1 firma op verschillende plaatsen), kan u een tabel opladen met de verschillende investeringsplaatsen en het investeringsbedrag per investeringsplaats. U hoeft niet per investeringsplaats een afzonderlijk dossier in te dienen.
- Toelichting bij de categorieën 8 en 9 :
Voor meet- en regelapparatuur kiest u voor categorie 8a en 9a, naargelang het geval; voor aanpassingen aan bestaande installaties (indien het geen meet- en regelapparatuur betreft) kiest u voor categorie 8b of 9b naargelang het geval.
- U vult bij de elektronische aanvraag een korte technische beschrijving in van het project met vermelding van de categorie binnen de verhoogde investeringsaftrek.
- Voor investeringen in de categorieën 2, 3b, 8b en 9b dient bijkomend de **procentuele** energiebesparing opgegeven te worden, naast de absolute energiebesparing.
Voor investeringen in categorie 12 dient bijkomend de **procentuele** toename opgegeven te worden van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen.
- Indien het project uit enkele facturen (max. 10) bestaat kunt u de facturen manueel ingeven bij de elektronische aanvraag. Bij meer facturen dient u een excel tabel op te laden met minimaal de factuurdatum, de leverancier, een korte omschrijving van de factuur en het factuurbedrag.
Indien niet het volledige factuurbedrag in aanmerking komt voor de verhoogde investeringsaftrek, dient u een extra kolom toe te voegen met het aanvaardbare factuurbedrag.
Deze excel tabel bevat tot slot eveneens **het totaal investeringsbedrag waarvoor de verhoogde investeringsaftrek wordt aangevraagd.**

Na de elektronische indiening krijgt u in uw mailbox een bevestiging van de ingediende elektronische aanvraag via een pdf-document. Dit document is tevens het bewijs van de definitieve indiening. In dit document wordt een overzicht gegeven van de ingediende aanvraag. Dit document bevat eveneens een **verklaring naar waarheid**. Gelieve deze verklaring naar waarheid grondig te lezen en te ondertekenen en samen met de facturen en eventuele bijkomende inlichtingen binnen de maand op te sturen.

---

⁸ <http://www.energiesparen.be/verhoogdeinvesteringsaftrek/aanvraag>

2. Opsturen documenten (binnen de maand na de elektronische indiening).

Deze correspondentie bevat volgende documenten :

- De **ondertekende** verklaring naar waarheid (pdf-document).
- Eventueel (voor zover nodig) een verdere verduidelijking/toelichting van het project (liefst max. ongeveer 1 A4), aanvullend op de technische beschrijving, geformuleerd bij de elektronische aanvraag.
- Voor investeringen in de categorieën 2, 3b, 8b en 9b : een berekening van de **procentuele energiebesparing**, zoals aangegeven bij de elektronische aanvraag
- Een verduidelijking en verantwoording van de uitgaven die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek :
  - voor kleinere projecten (tot max 20 facturen) : kopie van de facturen
  - voor grotere projecten (vanaf 21 facturen) : Naast de gewone procedure met het opsturen van alle facturen kan u ervoor kiezen om de uitgaven te verantwoorden aan de hand van een gedetailleerde excel tabel, zoals deze bvb. is opgeladen bij de elektronische aanvraag. In dit geval hoeft u geen facturen op te sturen, maar bij de hand te houden wanneer er eventueel zou naar gevraagd worden (per telefoon of per mail) bij de beoordeling.

Deze correspondentie wordt opgestuurd, **uiterlijk 1 maand na de elektronische indiening**